

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 3. Solitudo deliciosa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

benedictionem amisit: Jacob autem benedictionem recepit; quia domi residebat. Hugo Card. in Luc. 1.

Edificant sibi solitudines. Job. 3. 14. Oportet nos esse, sicut principes; qui, præter palatia, & regias, domos, quas habent in urbibus, *edificant sibi solitudines*; id est, alias pulchras domos in agris, & locis solitarijs: ubi à strepitu negotiorum fileant, & requiescant. De Ponte in Cant. 1. Exh. 17. d. 3.

Jesus ductus est in desertum, - ut tentaretur à diabolo. Matth. 4. 1. Ista est una causa, non tamen tota, nec sola, neque præcipua; sed alia quoque: prima, ut solitariam vitam commendaret, & eremiticæ vitæ exemplum præberet &c. Dion. Carth. hic.

Mortui estis, & vita vestra abscondita est cum Christo in Deo. Coloss. 3. 3. Hi sunt sicut mortui, qui absconduntur ab hominibus usque ad diem resurrectionis. Sic hirundines hyeme latent ut in æstate appareant: sunt etiam sicut animalia sylvestria in sylvis degentia, quibus libenter vescitur Isaac. Gen. 27. 4. B. Humbertus f. 23. ad Eremitas.

O desertum Christi floribus vernans! o solitudo! in qua illi nascuntur lapides, de quibus in Apocalypsi civitas magni Regis extruitur. O eremus familiaris Deo gaudens! Quid agis frater in sæculo, qui major es mundo? quamdiu te rectorum umbræ premunt? quamdiu fumosarum urbium carcer includit? &c. S. Hieron. ep. 1. ad Heliodorum.

Cœli, & cellæ, habitatio cognata sunt: quia sicut cœlum, & cella, ad invicem videntur habere aliquam cognationem nominis, sic & pietatis. A celando enim cœlum, & cella, nomen habere videtur. Et quod celatur in cœlis, hoc & in cellis; & quod geritur in cœlis, hoc & in cellis. - Sancti Angeli cellas habent pro cœlis; & æque delectantur in cellis, ac in cœlis. S. Bernardus ep. ad H. de vita solitaria.

Expertò corde aliquid amplius invenies in sylvis, quam in libris. Ligæ, & lapides, docebunt te, quod à Magistris audire non possis. An non putas, posse te fugere mel de petra, oleumque de saxo durissimo? an non montes stillant dulcedinem & colles flunt lac, & mel? & valles abundant frumentò? Id ep. 106.

O sancta anima, sola esto; ut soli omnium serves teipsam, quam ex omnibus tibi elegisti: Fuge publicum, fuge & ipsos domesticos: secede ab amicis, & intimis; etiam ab illo, qui tibi ministrat. - De cœtero sola tibi indicitur mentis, & spiritus, solitudo. Solus es, si non communia cogites, si non affectes præsentia, si despicias, quod multi suspiciunt; si fastidias, quod omnes desiderant. &c. Id. f. 40. in Cant.

Polyanth. Sacra Tom. II.

Est cella sponsi reclinatorium, virtutum cultos, tranquillitatis portus, - medela vitiolorum, - tabernaculum fœderis, nuptialis thalamus, paradisi deliciarum, cœli janua. S. Laur. Just. l. de vita solit. c. 12.

Ego illa sum vita solitaria, quæ de terrenis hominibus cœlestes; de carnalibus spirituales, constituo. Gerson tr. xi. sup. Magnif.

Verè in solitudine aliquid magni latere videtur; quæ à perisique sanctis tam ardentè est amplexata. Thom. Kemp. l. 7. ad fratres.

Solitudo quasi locus, & paradisi voluptatis est, & tanquam hortus deliciarum amœnissimus. Id. 16.

§. III.

Solitudo deliciosa.

Cum minasset gregem Moyses ad interiora deserti, - apparuit ei Dominus. Ex. 3. 1. 2. Plures consolationes fecit Dominus populo suo in solitudine, quàm in alio loco: ibi enim locutus est eis, ibi apparuit gloria ejus, ibi misit eis manna. B. Humbertus f. 23. ad Eremitas.

Elias pascitur in solitudine à cœvis pane, & carnibus. 3. Reg. 17. 4. sed ibid. v. 9. in civitate à vidua solum buccellâ panis.

Exultabunt Sancti in gloria, letabuntur in cubilibus suis. Ps. 149. 5. Non in theatris, non in amphitheatris, non in circis, non in nugis, non in foris; sed in cubilibus suis. S. August. hic.

Quamdiu in patria tua es, habeto cellulam pro paradiso; varia Scripturarum pomæ decerpe: his utere delicijs, harum fruiere complexu. S. Hieron. ep. 4.

Idoneus ad philosophandum locus solitudo. Aliquando Christus solus montem ascendit. Luc. 6. 15. & pernoctat, & orat: ut ostendat, qui Deo vult frui; eum ab omni cura, & sollicitudine, vacare; & quietum locum quarere oportere. S. Chrysost. hom. 41. in Joan.

Carolus V. dicere solebat: se, resignatò imperiò, plus voluptatis in sua monastica solitudine percepisse, unò die; quàm ex omnibus suis victorijs, & triumphis. Cornelius in Ex. 3. 2.

§. IV.

In solitudine videtur, auditur, Deus.

Ex Veteri.

Factus est sermo Domini ad Abram in visione noctis. Gen. 15. 1. Quare in nocte? ut in silentio, & quiete, melius, quæ dicuntur, accipiat. S. Chrysost. hic. Ita ille legit

Q 99 9 2

Rebecca

61

con-
nem,
uòd,
dum
amo-
r.
non
gu-
are,
Dei:
cum
2. 5.

stis,
uòd
tio-
c. de

mt.
s ab
cir-
pen-
nan-
fia:
llis.
elo-
gnæ
tus.

Se-
ad-
en-
in
in
or;
de
im
vi-
nit.
no-
ta-
gi;
n,
ur.

ni-
n-
lis
n.
n-
e-

od
as
ui
ni-
ex
o-
e,
9.
er.
ui

Rebecca diligebat Jacob. Gen. 25. 28. Singulariter quæque nostrum tantò hæc Rebecca (cœlestis sapientia) plus diligit, quantò simplicior quisque habitat in tabernaculis. Nam è contra, quantò quis plus habet Esau, tantò minùs à Rebecca diligitur. id est, quantò ampliùs foras evagatur, tantò minùs S. Scripturæ lactatur uberibus, incusque repositò pane cibatur. Rupertus l. 9. in Gen. c. 7.

Apparuitq; ei Dominus in flamma ignis de medio rubi. Ex. 3. 2. Moyses, cum ingrederetur ad interiora deserti, vidit Dominum in rubo; velut ignem inflammantem consolationem accepit in animo, quam antè nunquam legitur suscepisse; noticiam habuit divinorum, & revelationem secretorum Dei. Sim. Cass. l. 4. c. 4.

Invenimus eam in campis sylva. Pl. 131. 6. Sylva, loca sunt inculca, & agrestia. In inculca, & agresti, via rationabiliter assumptà Christus Dominus invenitur. Non enim in campis deliciarum, sed sylvarum, qui se obtulit, requisitus: Quarantur loca remota, & nemorum campi; qui sunt amici, mœroribus, contemplationibus, apti, à strepitu alieni: & inibi invenietur, qui inter delicias, & turbas, sæpe perditus est. Sim. Cass. l. 6. c. 7.

Soror mea, amica mea, columba mea, immaculata mea. Cant. 5. 2. Quis tibi renuntiavit, immaculatam esse, & amicam? si intus est, sinè maculâ, sinè nævo est: amica sponsi, si amica solitudinis. *Vox Dilecti pulsantis: aperi mibi.* Oliva l. 2. Strom. 5. Matth. 12. 40. Ergone sepulchrum Christi &c.

Vox clamantis in deserto. Isa. 40. 3. Primò omnium considerandam arbitror gratiam deserti, beatitudinem eremi; quæ ab initio gratiæ quieti sanctorum meruit consecrari. Consecravit nobis planè habitationem deserti *Vox clamantis in deserto*: quanquam & ante ipsum quibuscunque sanctissimis Prophetarum, velut auditorum spiritus, amica semper fuerit solitudo. Guarrius l. 4. de adv. Dom.

Ex Novo.

Assumpsit duodecim Discipulos secretò. Matth. 20. 17. Ut Christus Discipulos suos mysteria suæ sanctissimæ Passionis doceret, eos à turbis segregat. Nam, ut quis divina percipiat; necesse est à Mundana turba fugere. Sylveira c. 37. hïc.

Statim spiritus expulit eum in desertum. Marci 1. 12. Spiritus S. non libenter habitat, ubi turba, & frequentia, & dissensiones, & rixæ, sunt; sed spiritus S. propriè sedem habet solitudinem. S. Chrysostr. hom. 3. hïc.

Factum est verbum Domini super Joannem in deserto. Luc. 3. 2. Non in aula He-

rodus, non in frequentia hominum. Ut suavis citharæ concentum audiamus, populi perstreptentis tumultum fugiamus. Non in Ægypto, sed in deserto Sinai, cum populo Israël locutus Dominus. Barradius t. 2. l. 1. c. 7. morali 1.

Rabbi, - ubi habitas? Joan. 1. 38. Cur volunt hi duo Discipuli scire Christi habitationem? quia non transcurso, nec in via, nec in publico, volebant discere, sed in secreto; & magnâ deliberatione desiderabant instrui de rebus Domini. Sylveira hïc.

Solus erat Petrus, & totum per orbem consecrandarum gentium cognovit mysteria. Act. 10. 1. S. Ambrosius ep. 41.

Fui in insula, que appellatur Patmos. Apoc. 1. 9. Ubi talia videre, ac tanta, promeruit? nunquid in urbibus? nunquid in regum adibus? nunquid in locis sublimibus? non: sed in insula Patmos à Domitiano relegatus. Ansbertus. Insula hæc valde remota, & solitaria; ibi tanta ei mysteria revelata. Sylveira hïc. q. 37.

In noctis silentio, quando secretè cum illa Deus est in cubiculo suo; quando pacata, & quieta sunt omnia; quando pax habetur intus à vitiatorum perturbatione; & foris ab omni inquietudine, & occupatione; quando silent vitia, & peccatorum omnium recordatio: sensus quoque exteriores sopiuntur, & Mundanorum memoria. Cum itaque tanta quies fuerit, & jam silent omnia; tunc jam audiri poterit vox Dei: quæ non tantum loquitur, sed susurrat; id est, tenuiter, & occultè, aliquid humanæ menti manifestat. Richardus à S. Victore c. 7. in Cant.

§. V.

Solitudo meretur Angelorum consortium.

SOLA erat Agar. Gen. 16. 6. 7. Elias solus. 3. Reg. 19. 5.

Et ecce Angeli accesserunt. Matth. 4. 11. Angelorum non carebat consortiò, qui hominum consortia devitabat. Sim. Cass. l. 4. c. 4. hïc.

Ad monumentum foris plorans. Joan. 20. 11. Ut intelligamus: quòd quamvis sola non esset; sodalibus tamen aut sedentibus, aut quasi vagantibus quærendo, ipsa sola juxta osium monumenti foris non sedebat; sed stabat, & flebat. -- *Et vidit duos Angelos.* Cajetanus hïc.

§. VI.

Solitudo extra peccata, apta penitentia.

SOLUS erat Adam, & non est prævaricatus. Gen. 2. quia mens ejus adhærebat Deo. Postquam verò ei mulier adjuncta est, non pot. erat